

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624201163
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624201163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd, Liptovský Mikuláš, sudkyňou Slavomírou Mlynarčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXX, D. E. F., v súčasnosti bytom G. XX, E. F., zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: H. B., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. XXX, D. E. F., v súčasnosti bytom G. XXX/XX, E. F., zastúpený advokátom JUDr. Martin Cibula, so sídlom M. Pišúta 919/2 Liptovský Mikuláš, IČO: 37 977 504 a nebohá I. B., nar. XX. X. XXXX, zomrelá XX. XX. XXXX, navrhovateľov: 1./ J. F. C., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu K. XXXX/XX, C. C. - L., 2./ M. C., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu K. XXXX/XX, C. C. - L., obaja zastúpení advokátom: Mgr. Henrich Schindler, so sídlom Skuteckého 33, 974 01 Banská Bystrica? IČO: 40 887 481, v konaní o zverenie maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľov na zverenie maloletej A. B., nar. X. X. XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu 18. 3. 2024 navrhovatelia žiadali zveriť maloletú A. B., nar. X. X. XXXX do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá A. pochádza z manželstva I. B., nar. XX. X. XXXX a H. B., nar. X. X. XXXX. Matka maloletej zomrela dňa XX. XX. XXXX v dôsledku ťažkej choroby. Navrhovateľ 1./ je brat zosnulej matky maloletej. S manželkou M. (navrhovateľka 2./) žijú v C. C.. Maloletá A., spolu s matkou a otcom žila v E. F., v prenajatom dvojizbovom byte, na ulici G. XX. Počas života manželov vznikalo medzi manželmi množstvo konfliktov. V roku 2006 diagnostikovali matke maloletej rakovinu lymfatických uzlín, z ktorej sa vyliečila. V roku 2020 sa matka maloletej zoznámila s otcom maloletej H. B.. Približne od jari 2020 spolu začali žiť v E. F.. XX. XXXX XXXX sa zosobášili. Rodina navrhovateľov nebola stotožnená so svadbou, lebo vedeli, že ich vzťah nebol harmonický. H. I. fyzicky napádal a psychicky deptal. V dôsledku vážnych zdravotných problémov matky, bol pôrod A. komplikovaný. Matka maloletej ostala po pôrode v kritickom stave. Matka dieťaťa na oddelení HEGITO vo FNŠP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici 29. 10. 2023 skonala. Pohreb sa konal 3. novembra 2023. O maloletú sa od vážneho zhoršenia zdravotného stavu matky starali navrhovatelia, stará matka z matkinej strany a sestra otca maloletej G. H.. Otec starostlivosť o maloletú A. v skutočnosti nevykonával. S matkou maloletej mali navrhovatelia dobrý vzťah, navštevovali sa primerane vzdialenosti bydlísk a okolnostiam. Vedeli, že manželstvo nie je šťastné, že dochádza k neustálym konfliktom a napádaniu matky maloletej zo strany manžela. Nielen po stránke fyzickej, ale aj psychickej (deptal ju, neustále kontroloval a ponižoval). Stará matka A. K. bola svedkom neustálych slovných útokov na matku maloletej, zažila aj fyzické útoky otca maloletej voči matke maloletej. V lete 2023 bola stará matka na

návšteve v domácnosti manželov. Počas tejto návštevy došlo medzi manželmi k incidentu. Otec maloletej pod vplyvom alkoholu, pod ktorým je väčšinu času, začal útočiť na matku maloletej, následne vyhadzoval starú matku z ich domácnosti. Matka maloletej sa starej matky maloletej zastávala. Tieto incidenty medzi manželmi boli na dennom poriadku, v ten deň došlo k fyzickému útoku na matku a starú matku maloletej. Bola privolaná policajná hliadka. Otec maloletej mal zákaz priblíženia k matke a k maloletej na dobu 14 dní. O uvedenom svedčí trestné oznámenie podané na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Liptovskom Mikuláši. Stará matka maloletej bola vypovedať na Okresnom riaditeľstve PZ v Bardejove. Stará matka A. K., nar. X. X. XXXX, pracuje ako vychovávateľka na základnej škole. Do vzťahu jej dcéry a jej manžela nechcela nikdy vstupovať. I. vedela, že v rodine navrhovateľov má oporu. Pre prípad odchodu od manžela mala kam ísť. Jediná situácia, ktorá starú matku donútila vec riešiť bola, keď otec maloletej napadol matku maloletej - držal ju lakťom pod hlavou a v amoku ju nechcel pustiť, pri tom mal maloletú A. v náručí. Obávali sa, že v takomto stave pod vplyvom niečo urobí maloletej. O uvedenom svedčí zápisnica spísaná v Liptovskom Mikuláši a na okresnom riaditeľstve v Bardejove, kde vypovedala stará matka. I. sa matke a svojim priateľom zverovala o problémoch v manželstve, neraz sa stalo, že H. prišiel domov a bez slov jej dal facku. Opakovane ju vulgárne urážal a ponižoval aj pred maloletou. O uvedenom svedčí komunikácia starej matky a matky maloletej priložená v prílohe. Tieto skutočnosti vie dosvedčiť bývalý manžel starej matky F. C. a ďalší priatelia. A. je veľmi milé a usmievavé dieťa, ktoré spokojne reaguje na každého pozitívneho a usmievavého človeka, ktorý jej venuje pozornosť a starostlivosť. Nemá problém sa rýchlo adaptovať. Keďže o ňu navrhovatelia zabezpečovali osobnú starostlivosť, poznajú jej denný režim a potreby. Maloletá A. je v starostlivosti otca, ale reálne o ňu zabezpečuje osobnú starostlivosť otcova sestra G. H., ktorá žije s manželom K. H. a ich dvomi dospievajúcimi deťmi, E. vo veku 13 rokov a K. vo veku 17 rokov a ich starým otcom v dvojgeneračnom rodinnom dome v C.. Podľa informácií od matky maloletej, otec maloletej nemá dobré vzťahy so svojou rodinou. Matka maloletej za života opakovane uviedla, že vzťahy v rodine otca sú neusporiadané, sestra G. sa brata bojí a H. (otec maloletej) mal sestru G. opakovane fyzicky napadnúť. Do konfliktu sa dostával pravidelne so svojim otcom, s ktorým nekomunikujú. Prostredie, v ktorom A. vyrastá nie je zdravé a ohrozuje jej zdravý psychický vývoj. Je nevyhnutné, aby bola u maloletej zabezpečená riadna výchova, stabilný domov, harmonické rodinné prostredie. A. s ohľadom na jej útlý vek potrebuje cítiť lásku, pokoj a podporu od svojich najbližších. V súčasnej dobe neustálym pohadzovaním medzi nájmom otca a bývaním u jeho sestry G. je maloletá bez zázemia, bezpečia a stability. Zdravotný stav A. v dôsledku ťažkých okolností, za ktorých prišla na svet vyžaduje zvýšenú starostlivosť. Je vedená v endokrinologickej ambulancii u F. N. C.. Po pohrebe sa navrhovatelia informovali na jej zdravie. Dvakrát nebola na kontrole, na ktorú sa mala dostaviť. Matka maloletej počas života neustále upozorňovala, že A. je liečená na štítnu žľazu a musí brať lieky. Taktiež je vedená u kardiológa, ortopéda a na očné. Otec maloletej pracuje ako pomocný kuchár pre hotely v Jasnej. Neustále mení zamestnávateľov, z dôvodu problémov s alkoholom a inými návykovými látkami. Na pracovisku vyvoláva neustále konflikty, do práce nechodil načas a požíval návykové látky aj v pracovnej dobe. Čo vždy vyústilo k tomu, že ho každý zamestnávateľ po krátkom čase prepustil. Z rovnakých dôvodov nemá vodičský preukaz. Aj počas početných návštev v domácnosti videla stará matka, ako otec maloletej neustále popíjal alkohol, všade po byte rozhadzoval fľaše s pivom, na záchode neustále fajčil marihuanu. Otec maloletej nie je osobou vhodnou a spôsobilou na zabezpečovanie riadnej výchovy a starostlivosti o maloletú. Nesplňa osobnostné, ani morálne predpoklady na jej výchovu. Spôsobom svojho života nezaručuje, že bude vykonávať starostlivosť v záujme maloletej A., ale dokonca preukázateľne ohrozuje jej zdravý vývoj. Počas každého víkendu a mnohokrát aj cez týždeň je maloletá v C., stará sa o ňu sestra otca maloletej, G. H.. Otcova sestra má dve dospievajúce deti a chodí do práce. Z poslednej komunikácie s matkou maloletej vyplynulo, že si nepraje, aby sa o maloletú po jej smrti starala otcova sestra G.. Opakovane prosila navrhovateľov, aby sa o maloletú postarali. Pred smrťou sa dopytovala a snažila skontaktovať so sociálnou kurátorkou pani O. ohľadom starostlivosti o maloletú A.. Otec maloletú počas týždňa dáva do detských jasí v Liptovskom Mikuláši. A. tak preukázateľne nie je v stabilnom výchovnom prostredí, ktoré by jej zabezpečovalo lásku, pokoj a dostatočnú starostlivosť potrebnú na jej rozvoj. Vzhľadom k disharmonickej situácii v rodine otca majú navrhovatelia za viac ako preukázané, že maloletá vyrastá v konfliktnom prostredí, ktoré ohrozuje jej zdravý vývoj. Navrhovatelia sa neustále o A. zaujímajú, na ich telefonáty a sms správy otec neodpovedá. Pomoc s maloletou odmieta, rovnako tak ignoruje starú matku maloletej. Maloletá vníma navrhovateľov veľmi pozitívne. Naposledy bola u nich maloletá od 8. októbra do 16. októbra 2023, jeden celý týždeň. A. na navrhovateľov, ako aj ich domáce prostredie reaguje dobre. Má ich oboch rada a oni ju tiež veľmi ľúbia. Je taktiež nevyhnutné nielen reflektovať na jej potreby, ale vytvoriť jej stabilné prostredie. Navrhovatelia žijú v trojizbovom byte, v C. C.. Tu má A. vytvorený svoj priestor, izbičku, zabezpečené vhodné a dôstojné prostredie na jej vývoj. Navrhovateľ má vysokoškolské

vzdelanie a pracuje ako konštruktér. Výhodou jeho povolania je, že má flexibilný pracovný čas a dokáže pracovať z domu. Jeho priemerný mesačný príjem je 1.300 eur. Navrhovateľka pracuje ako inštruktorka plávania na polovičný úväzok. Jej priemerný mesačný príjem je 950 eur brutto. Výhodou jej povolania je, že jej pracovný čas je flexibilný a pracuje len pár hodín denne. Navrhovateľka má skúsenosti so starostlivosťou o deti, lebo pracuje s deťmi. Vedeli by tak plne prispôsobiť ich pracovný čas starostlivosti o maloletú A. a jej výchove. Obaja dokážu zabezpečiť starostlivosť o A., ktorá ich vníma dobre, je na nich zvyknutá, pozná ich prostredie a oni poznajú jej režim a potrebyfile_0.jpg

file_1.wmf

Stará matka A. K. (matka navrhovateľa) pracuje ako vychovávateľka v základnej škole v Bardejove. V súčasnej dobe hľadajú pre ňu bývanie v ich blízkosti, tak aby rodina mohla byť pokope. Aj kvôli A., aby stará matka bola v jej blízkosti, čo najviac. Vzťahy v ich rodine sú harmonické. Blízko Banskej Bystrice majú rodinu M. a H. K. (navrhovateľov strýko s manželkou), s ktorými majú tiež výborné vzťahy a pravidelne sa navštevujú. Tu v Banskej Bystrici žijú už viac ako jedenásť rokov, majú vytvorené silné pracovné a sociálne zázemie, blízkosť rodiny a známych. Veľa športujú a trávajú veľa času v prírode a na výletoch. A. by viedli k láske k prírode, hodnotám a neskôr aj k športu. Sú si vedomí jej zdravotného stavu, ktorý si vyžaduje zvýšenú lekársku starostlivosť, ako aj zdravý životný štýl, ktorý obaja preferujú. V konaní je preukázané, že súčasná starostlivosť o maloletú A. nie je poskytovaná riadne a nie je v záujme ochrany jej zdravého vývoja. Práve naopak preukázateľne ho ohrozuje a to nielen po stránke morálnej, osobnostnej, najmä však po stránke zdravotnej. Taktiež je preukázané, že medzi navrhovateľmi a maloletou A. existuje citová väzba, maloletá A. je vo veku kedy potrebuje vhodné a stabilné prostredie na svoj zdravý vývoj. Navrhovatelia majú za to, že sú osobami, ktoré spĺňajú všetky zákonom stanovené kritéria na zabezpečovanie riadnej osobnej starostlivosti o maloletú A. a jej riadnej výchovy, ochrany jej najlepšieho záujmu, a to ako po zdravotnej stránke, osobnostnej, ale aj morálnej stránke. Majú vytvorené vhodné podmienky na všestranný zdravý vývoj A. po stránke ako fyzickej, tak aj duševnej. Žijú v byte, kde má A. vytvorené svoje prostredie, toto je jej dôverne známe. Na určení výživného na maloletú netrvajú, toto nežiadajú, je v ich finančných možnostiach plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Podaným návrhom nechcú negatívne zasahovať do života iných osôb, ale považujú za ich morálnu povinnosť, zaujímať sa o život a najlepší záujem ich netere, ktorej osud im nie je ľahostajný. Sú si vedomí, že odtrhnúť dieťa od rodiča nie je ideálna cesta. Po pohrebe matky maloletej ich kontaktovalo mnoho ľudí z okolia rodičov maloletej, najmä z Liptovského Mikuláša a pýtali sa, čo bude s malou, že sa desia toho, že ostane v starostlivosti otca. Toto je jedna z podstatných skutočností, prečo sa odhodlali podať tento návrh. S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že zdravý vývoj maloletej je ohrozený práve zo strany rodiča, ktorý nezabezpečuje riadnu osobnú starostlivosť o dieťa, je ich povinnosťou konať tak, aby pomery ohľadom zabezpečovania starostlivosti o maloleté dieťa boli riadne prešetrované a jej záujem bol chránený. V prípade, ak sa vykonaným dokazovaním preukáže, že je v záujme maloletej A. jej zverenie do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, otcovi maloletej v styku so A. brániť nebudú. Sú si plne vedomí dôležitého postavenia otca v živote dieťaťa, o to viac, že už má len jedného rodiča. Nie je správne prihliadať, že maloleté dieťa je vychovávané v nevyhovujúcich podmienkach a disharmonickom prostredí, čo môže do budúcnosti mať vážny dopad na jej zdravý psychický vývoj, osobnosť a sociálny život, ako aj vnímanie rodiny a morálnych hodnôt. Ako osoby blízke maloletej A., pociťujú dôvodné pochybnosti o schopnostiach otca maloletej zabezpečovať riadnu starostlivosť o ich neter. U otca absentujú morálne hodnoty a normálne sociálne správanie. Jeho osobnostné črty, v ktorých prevažuje agresia, nemôžu zabezpečiť výchovu maloletého dieťaťa v súlade s ochranou jej najlepšieho záujmu tak, aby bol zachovaný jej zdravý psychický a fyzický vývoj. Otec nevytvára maloletej zdravé a stabilné výchovné prostredie, ktoré A. potrebuje.

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 25. 3. 2024 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovatelia žiadali o dočasné zverenie maloletej A. do ich náhradnej starostlivosti do skončenia konania vo veci samej.

3. Navrhovateľ J. F. C. vypovedal, že hlavný podnet na podanie návrhu bolo želanie jeho sestry v nemocnici, aby sa o A. postarali oni. Na pohrebe sa ľudia pýtali, kto sa bude starať o A.. Vnímali negatívne, ak by zostala s otcom. Návrh podali, aby si boli istí, že o A. bude postarané a bude vyrastať v dobrých podmienkach. To, že je dieťa prebalené a najedené, neznamená, že je o ňu po všetkých stránkach postarané. Tým myslí aj citovú stránku, vzdelávanie a takéto veci. Iné by to bolo, keby videli, že to otec dieťaťa zvládal sám. Rovnako by postupovali aj opačne, ak by zostala jeho sestra sama. Snažili by sa pomôcť aj jej. Ak budú vidieť, že otec vykonáva starostlivosť aj nad rámec, chodí s dieťaťom

von, nemajú s tým najmenší problém. Nemali žiadne informácie, ako by mohli preveriť stav (starostlivosti o dieťa). S dieťaťom nie sú v kontakte. Cez víkend malo prebehnúť stretnutie so starou mamou, ktorá si mala dieťa prísť prevziať. Stará matka prišla. Preto, že navrhovatelia boli s ňou, tak nedošlo k odovzdaniu dieťaťa. So A. strávili len minimum času, lebo po narodení mala zdravotné problémy a dlhú dobu bola v nemocnici. Komunikovali s jeho sestrou cez Facebook a telefón. Po pol roku sa zdravotný stav zlepšil, ale do Liptovského Mikuláša nechodili. Navrhovateľ mal od začiatku výhrady voči H.. A. bola u navrhovateľov na týždeň, keď bola sestra v nemocnici. Navrhoval sestre, aby prišla k nim a oddýchla si, ale ona to nevyužila. Nevie z akého dôvodu, či zo strachu. A. je veľmi malá a reaguje na nich tak, ako asi na každého, kto je k nej milý a usmieva sa. Radí by boli o nej informovaní a mali možnosť kontaktu s ňou. Na stretnutie vnučky so starou mamou prišli so starou mamou, H. im povedal, že tam nemajú, čo robiť. Oni nemajú zákaz stretávania so A., len H. nemá príkaz, aby im to umožnil. Starú matku zaviezli do C.. H. pri odovzdávaní dieťaťa ani nebol. Po pohrebe poslali pár sms-iek a aj párkrát otcovi dieťaťa telefonovali, ale H. nereagoval. Preto odpísal na H. sms-ku, ktorou im prial všetko dobré v Novom roku, či sa nepomýlil, keď predtým na sms-ky a telefonáty neodpovedal. a ani na telefonáty. Čo sa týka darčiekov (na sviatky pre A.) najskôr je treba začať komunikáciu. Nevie, či mali položiť darček pred dvere. Sestra (matka A.) bola dospelá a partnera si vybrala. Preto medzi nimi prebiehalo väčšinou telefonovanie nenavštevovali sa. Ponúkali jej pomoc. Ona (matka A.) na to reagovala podľa toho, aká bola situácia doma, raz áno, raz nie. Sestra bola dospelá a do jej života sa nechceli starať, ale A. je malá a do toho sa starať budú. Preto zvolili súdnu cestu, aby bol nad H. zdvihnutý prst.

4. Navrhovateľka M. C. vypovedala, že trvá na návrhu. Navrhovatelia boli poslední, ktorí hovorili s I. v nemocnici. I. ich vyslovene žiadala, že nechce, aby sa o malú staral H. a jeho rodina, ale aby to boli oni (navrhovatelia). Nechceli zobrať A. otcovi, otec je vždy na prvom mieste, ale chcú, aby bolo o A. postarané po všetkých stránkach, nie iba najesť a posadiť pred televízor pozeráť rozprávky. Chceli by jej vštepiť aj iné hodnoty do života. Myslí si, že H. to sám nezvládne. Ona by to sama nezvládla. Žiadna komunikácia medzi nimi a otcom A. neprebíha. Nemajú o nej žiadne správy a ako sa stretnúť. Keď sa s ňou stretli, počas stretnutia boli sledovaní a fotení (v rámci návštevy starej mamy). Stará mama sa z Bardejova nemá ako dostať do Liptovského Mikuláša, tak ju boli zaviesť a bolo im vykričané, že majú zakázané sa so A. stretávať. H. si to nepraje. Komunikácia medzi nimi a otcom viazla, nechceli to doviesť až sem. Otcovi ponúkali pomoc už pred pohrebom. Ona bola jeho rodinou očierňovaná, kvôli finančnej zbierke na Facebooku. H. sestra sa rozhodla urobiť finančnú zbierku cez Facebook na A. po I. smrti s tým, že I. by si to priala. Ona s tým nesúhlasila a ako rodina sa od toho dištancovali. Bolo to zle pochopené zo strany H. rodiny, že nechcú A. pomôcť. Oni to mysleli tak, že nechcú, aby sa cudzí ľudia zbierali na A., keď môže pomôcť rodina. Je dosť iných detí, ktoré takúto pomoc skutočne potrebujú.

5. Otec maloletej H. B. vypovedal, že s návrhom na náhradnú osobnú starostlivosť nesúhlasí. On je otec a chce sa starať o svoju dcéru. Navrhovatelia sú pre neho cudzí ľudia. Dieťa už nemá matku. Pomohla mu jeho sestra. Hneď vybavil jasličky a v robote začal robiť „sedmičky a osmičky“. So A. chodí po doktoroch. Riadne sa o ňu stará, má čisto a navarené. Pracuje na pracovnej pozícii kuchára. A. ráno o 6:00 vodí do jaslí, o 6:20 ide na autobus do práce. O 14:45 ide autobusom domov, o 15:30 je doma, niečo tam pochystá a o 16:00 ide po A. do jasličiek. Pohrajú sa, alebo ju povozí na bicykli, niekedy idú na detské ihrisko. Víkendy má voľné. Ak ho potrebujú, aby cez víkend prišiel do práce, dohodne sa so sestrou a A. ide ku jeho sestre (najviac 2x do mesiaca). Cez víkendy sa chodia so A. bicyklovať, alebo sa hrajú, čítajú knižku, v Bobrovci chodia ku vodopádu. A. má obľúbeného plyšiaka (žlté kuriatko). Z knižiek nemá žiadnu obľúbenú. A. má obľúbený program v televízii „Lala“ s pesničkami a riekankami (slovensky a anglicky). A. má kamarátov v jasličkách. Jej obľúbené jedlo sú cestoviny s Morca-dellou. A. je teraz na tom zdravotne dobre. Nosí okuliare, na jednom očku má 12+ dioptrií a na druhom očku 5+ dioptrií. A. nemá žiadne obmedzenia. A. sa so strany svojej mamy stretáva so starou mamou. Prvýkrát stará mama po rozhodnutí súdu neprišla, lebo advokát jej to neoznámil. Druhýkrát prišla, A. jej dal a ponúkol večeru. Pýtala sa, či by mohla byť so A. aj na druhý deň, s tým súhlasil. Na druhý deň jej ponúkol obed. Tretýkrát prišla stará matka s navrhovateľmi. Vtedy im povedal, že si neželá, aby sa navrhovatelia stretávali so A., lebo súd rozhodol len o starej mame. Keď prišla stará matka štvrtýkrát znovu s navrhovateľmi, tak iba z tohto dôvodu jej A. nedal. Po pohrebe mu navrhovatelia napísali sms-ku, ale on na sms-ky neodpovedá. Inak nič. Potom mu napísali rozkazovacím tónom ďalšiu sms-ku, že prídu v pondelok o 14.00, tak na ňu neodpovedal. Počas spoložitia s manželkou sa s jej rodinou nekontaktoval. Manželka s nimi volala, ale tiež sa stalo, že ignorovala telefónny hovor od svojej mamy. Keď je so A. nepije (alkohol), ak je A. pri sestre, tak si dá pivo. Neberie žiadne drogy. Vo voľnom čase chodí na bicykel, na skejt, plávať a behať. A. kúpil sedačku na jeho bicykel a chodia sa pobicyklovať do mesta, a ak A. vydrží, tak aj do Bobrovca

pozrieť starého otca. A. bola u navrhovateľov štyri dni a potom už s nimi nebola vôbec. Priala si to A. mama. On bol vtedy doma a potom v nemocnici.

6. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vo veci vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä výťažkami elektronickej komunikácie číslo listu spisu, ďalej čl. 7-10, fotodokumentáciou čl. 11-13, výťažkami elektronickej komunikácie čl. 14 – 43, fotodokumentáciou čl. 44-71, lustráciou v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 82-85, 90, lustráciou v Sociálnej poisťovni čl. 86-89, odpisom z registra trestov otca čl. 93, výpisom z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov otca čl. 94-96, lustrácia otca v registri GP SR čl. 97-98, lustráciou v Sociálnej poisťovni čl. 99-100, správou o prešetrení pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Liptovský Mikuláš z 22. 3. 2024 čl. 101-102, rozsudkom Okresného súdu, Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/43/2012 čl. 103-104, uznesením o amnestii prezidenta Slovenskej republiky Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/43/2012 čl. 105, trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2T/6/2014 čl. 106, Uznesením Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš o podmienkach zastavení trestného stíhania z 1. 3. 2012 sp. zn. 2Pv/55/12/55/05 čl. 107-108, vyjadrením otca z 3. 4. 2024 čl. 123-124, správou o prešetrení pomerov z 2. 4. 2024 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica čl. 126, lustráciou v Sociálnej poisťovni čl. 127-128, správou Sociálnej poisťovne čl. 136, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Liptovský Mikuláš čl. 140, správou o prešetrení pomerov kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, z 12. 6. 2024 čl. 142.

7. Kolízny opatrovník vo svojom stanovisku uviedol, že nie je dôvod, aby bola maloletá A. zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Otec zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa.

8. Čl. 3 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej iba ZR Rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

9. Čl. 5 ZR Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

10. § 28 ZR (3) Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy (veta prvá).

11. § 45 ZR (1) Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. § 46 ZR (1) Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

13. Čl. 41 z. č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (4) Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

14. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, má súd preukázané nasledovné. Maloletá A. B. sa narodila X. X. XXXX z manželstva nebohej I. B. a H. B.. Matka maloletej A. B., I. B., zomrela XX. XX. XXXX. Maloletá A. je jediným dieťaťom H. B.. Navrhovateľ F. C. je brat nebohej matky maloletej A.. Navrhovateľka M. C., je manželka navrhovateľa. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že počas života Zuzaninej mamy sa navrhovatelia s I. B., jej manželom H. B. a maloletou A. pravidelne, ani často nestýkali. Navrhovateľ mal výhrady voči otcovi maloletej, najmä kvôli správaniu ku jeho sestre I. B., ktoré hodnotil negatívne. Maloletá A. strávila s navrhovateľmi niekoľkodňový pobyt v októbri 2023 počas hospitalizácie jej matky. Navrhovatelia tvrdia, že A. bola u nich od 8. 10. do 16. 10. 2023. Otec tvrdí, že A. bola u navrhovateľov 3-4 dni, na štvrtý deň mu volali, aby po A. prišiel (čl. 123/rub, čl. 147). Od pohrebu matky maloletej A. nebola žiadna interakcia medzi maloletou A. a navrhovateľmi. Maloletá A. navrhovateľov nepozná, lebo dieťa vo veku A. necelých dvoch rokov si nepamätá udalosti spreď takmer roka. Navrhovatelia sa kontaktovali s maloletou A. v rámci styku starej matky s dieťaťom upraveným neodkladným opatrením (uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/40/2024, zo dňa 28. 3. 2024, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 CoP/90/2024, zo dňa 30. 5. 2024).

15. Nie je sporné a je preukázané, že spolužitie rodičov A. bolo aj konfliktné. Otec dopustil priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu (§ 49 ods. 1 písm. d/ a e/ z. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch). 4. 7. 2023 v mieste bydliska verbálne na ňu útočil na manželku: „Ty piča, kurva vyjebaná, takú ti najeberem, pobaľ si veci a vypadni z bytu do piči“ a na svokru A. K.: „Ty štetka, ty mi rozkazovať a premiestňovať nábytok nebudeš, prac sa mi z bytu preč“ a silným úchopom ju za ruku ťahal von z miestnosti so slovami: „Ty štetka, vypadni von z môjho bytu“. V minulosti bolo podmienčne zastavené trestné stíhanie proti H. B. za krádež podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona (skutok z 15. 1. 2012) uznesením Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 1. 3. 2012 sp. zn. 2Pv 55/12/5505. V skúšobnej dobe sa osvedčil. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 17. 4. 2012 sp. zn. 2T/43/2012 schválil dohodu o vine a treste s obvineným (otcom) za neoprávnenú výrobu a prechovávanie omamnej a psychotropnej látky z 1 rastliny konope siatej vypestovanej zo sadenice obvineným podľa § 172 ods. 1 písm. a/, d/ Trestného zákona (v období 2010-2011). Trest bol odsúdenému odpustený amnestiou prezidenta Slovenskej republiky a hľadá sa na neho ako by nebol odsúdený. Otec maloletej bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 6. 2. 2014 sp. zn. 2T/6/2014 za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona, za to že 24. 10. 2013 viedol motocykel zn. Babeta Jawa, hoci mu bol rozhodnutím o priestupku uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá. Od roku 2013 sa otec maloletej nedopustil žiadnej trestnej činnosti. Trestná činnosť otca maloletej nebola spojená s násilím. Súdu nie je známe (z dostupných registrov), že by sa otec po smrti matky maloletej A. dopúšťal akejkolvek protispoločenskej činnosti.

16. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, Liptovský Mikuláš na žiadosť súdu (opakovane) prešetril pomery otca (pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia 21. 3. 2024 – správa zo dňa 22. 3. 2024 a v postavení kolízneho opatrovníka 10. 6. 2024 – správa zo dňa 12. 6. 2024). Úrad vykonal neohlásenú návštevu otca 10. 6. 2024, na adrese jeho bydliska, G. XX, I. E. F.. Porovnaním správy zo dňa 22. 3. 2024 nedošlo na strane otca k zmene bytových a sociálnych pomerov. Otec oznámil, že maloletá A. sa podľa rozhodnutia súdu stretáva so starou matkou A. K.. Navrhovateľov F. C. (brata nebohej matky) a M. C. (manželku brata matky) takmer nepozná. So A. nemajú navrhovatelia vytvorený citový vzťah. V čase hospitalizácie matky, A. u navrhovateľov strávila 4 dni. Otec vedel dátumy všetkých vyšetrení maloletej A., ktoré v posledných dvoch mesiacoch absolvoval a plánovaných vyšetrení (24. 9. 2024 u nefrológa v Martine). Otcovi pomáha so starostlivosťou o A. sestra, najmä cez víkendy, ale nie každý víkend. Riaditeľka detských jasí uviedla, že od poslednej správy 22. 3. 2024, sa nič v starostlivosti otca nezmenilo. Otec spolupracuje, komunikuje so zariadením a všetky poplatky má uhradené. Maloletá A. chodí do jasí čisto a vhodne oblečená. Nevšimli si, že by otec prišiel pod vplyvom alkoholu. Detská lekárka maloletej A. v správe z 3. 6. 2024 oznámila, že A. má absolvované všetky preventívne prehliadky. Na vyšetrenia ju sprevádza otec. Od 22. 3. 2024 bola raz chorá (slabý infekť). Na vyšetrení s dieťaťom bol otec so svojou sestrou (p. H.). Podľa detskej lekárky je spolupráca s otcom bezproblémová. Z pozorovaní správania otca a dieťaťa úrad uviedol, že otec dieťaťu venoval pozornosť a reagoval na jej požiadavky (čl. 101). Dieťa sa na otca teší pri preberaní dieťaťa otcom v jasliach (čl. 101/rub). Otec je v jasliach vnímaný ako jeden z najzodpovednejších rodičov (čl. 101/rub). Podľa úradu má otec vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o dieťa. Otcovi pomáha jeho najbližšia rodina. Žiadne nedostatky v starostlivosti o dieťa neboli oznámené zo strany jasí, ani detskej lekárky. Podľa zamestnávateľa otca (od 6. 7. 2023 doposiaľ) je H. B. svedomitý zamestnanec,

nemá absencie v práci a do práce chodí načas. Prácu vykonáva kvalitne a odborne. Pracovnú dobu otcovi zamestnávateľ upravil, aby sa zvládol starať o dieťa. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny prešetril pomery navrhovateľov 28. 3. 2024 (čl. 126), ktorí žijú v trojizbovom byte vo vlastníctve navrhovateľa. V spálni navrhovateľov je umiestnená detská posteľka. Jedna z izieb v byte je pripravená pre maloletú A. (so skriňou, hračkami). Sociálne pomery navrhovateľov sú na veľmi dobrej úrovni a vyhovujúce pre starostlivosť o dieťa.

17. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec sa o maloletú A. riadne stará. Za riadnu starostlivosť súd považuje úroveň starostlivosti, aká sa očakáva od rodiča podľa potrieb dieťaťa vyplývajúcich najmä z jeho veku a zdravotného stavu. Maloletá A. v starostlivosti otca prospieva. Otec A. preukázateľne nezanedbáva po zdravotnej stránke, čo potvrdila jej detská lekárka. Otec s maloletou absolvoval všetky prehliadky a vyšetrenia (u všeobecnej lekárky a špecialistov). A. navštevuje detské jasle, do ktorých chodí čistá, bez akýchkoľvek známkov zlého zaobchádzania, či zanedbávania. Otec komunikuje s pracovníkmi detských jasí a považujú ho za zodpovedného rodiča. A. prejavuje radosť v okamihu príchodu otca do jasí pri vyzdvihovaní dieťaťa. V čase pobytu dieťaťa v jasliach otec vykonáva svoje povolanie. Vo voľnom čase sa otec A. venuje, najmä s ňou chodí na detské ihrisko, vozí ju v sedačke na bicykli, hrajú sa doma, pozerajú A. obľúbené detské programy, navštevujú otcových príbuzných (sestru s rodinou). Súd nezistil v čase rozhodovania dôvod, pre ktorý by malo byť dieťa odňaté otcovi a zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Obdobie po smrti A. mamy muselo byť pre členov blízkej rodiny emocionálne náročné, kvôli strate, ktorú jej odchodom utrpeli. Situácia rodiča, ktorý sa sám stará o malé dieťa a súčasne chodí do zamestnania je fyzicky a psychicky náročná. Len skutočnosť, že navrhovatelia môžu poskytnúť maloletej lepšie životné podmienky, keďže majú vyšší štandard bývania, vyšší príjem do domácnosti, vyššie vzdelanie, viac voľného času nie je dôvodom na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pokiaľ sa rodič o dieťa riadne stará. Nielen rodič má právo na starostlivosť a výchovu o dieťa, ale aj dieťa má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona (ak sú na to zákonné dôvody). Zákonným dôvodom pre zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nie je skutočnosť, že tieto osoby majú lepšie životné podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa ako rodič. Maloletá A. stratila v útlom veku matku, ktorú si nepamätá. Nie je v záujme dieťaťa, aby stratilo aj otca. Pomoc dieťaťu, nie je odlúčenie od otca, pokiaľ otec chce dieťa vychovávať a stráť sa.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52, § 57, 58 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu na pojednávaní uplatnil nárok na náhradu trov konania. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd napriek tomu, že návrh na náhradnú osobnú starostlivosť zamietol nepovažoval za spravodlivé priznať otcovi maloletého dieťaťa nárok na náhradu trov konania. Navrhovatelia podali návrh na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti s dobrým úmyslom, rešpektujúc údajné želanie matky, ktoré pred nimi vyslovila. Chceli sa o dieťa riadne postarať. V čase pred podaním návrhu navrhovatelia s otcom nekomunikovali, keďže otec neodpovedal na sms (správy) a telefonické volania. Otec tým neporušil žiadnu povinnosť, ale vzhľadom na komplikované spolužitie rodičov maloletej A. a nedostatok informácií o maloletej A., mohli mať obavu o maloletú A.. V konaní pred súdom bolo preukázané, že otec sa o dieťa dokáže postarať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.